

peter.fabjancic@novomesto.si

Od: spletni obrazec <mailer@arctur.si>
Poslano: četrtek, 14. marec 2019 14:08
Za: suzana.virc@novomesto.si; maja.gorenc@novomesto.si; peter.fabjancic@novomesto.si
Zadeva: Svetniške pobude in vprašanja

Prijavljen svetnik:	Maja Žunič Fabjančič
Posredujem:	pobudo
Naslov pobude ali vprašanja:	KAKOVOST ZRAKA V NOVEM MESTU
Obrazložitev pobude ali vprašanja:	<p>Občinski svet MONM naj se seznani z izsledki raziskave, ki jo od januarja do aprila 2019 v Novem mestu izvaja Agencija RS za okolje in z ukrepi, ki bodo sprejeti, če bo raziskava ugotovila, da je zrak prekomerno onesnažen. Ali raziskava meri od trdnih delcev le PM 10 delce ali tudi druge npr. PM 2.5 delce? Če ne, predlagam, da občina pristopi tudi k tem meritvam. V Novem mestu opravljajo meritve od leta 2010 in rezultati so pokazali, da so ravni delcev, ki jih povzročajo energetske objekti, promet, industrija in individualna kurišča, med najvišjimi v Sloveniji. Od skupaj devetih let je bilo kar šest let preseženo dovoljeno število preseganj mejne dnevne vrednosti PM 10 delcev. V koledarskem letu je dovoljeno 35 preseganj mejne dnevne vrednosti 50 mikrogramov na kubični meter. Vir: https://www.delo.si/novice/slovenija/meritve-onesnazenosti-zraka-v-novem-mestu-158341.html Nove raziskave so ugotovile, da je leta 2015 zaradi onesnaženega zraka umrlo 8,8 milijonov ljudi (za primerjavo: zaradi kajenja okoli 7 milijonov), v Evropi pa 790.000 ljudi. Mešanica onesnaževanja v zraku zaradi vozil, industrije in kmetijstva skrajša življenje tistih, ki umrejo predčasno, za 2,2 leta. »Delci povečajo umrljivost za boleznimi dihal, srca in ožilja. Predvsem so ogroženi starejši in bolniki z obstoječimi boleznimi dihal. Če delci vsebujejo težke kovine, je njihova strupenost še večja. Dokazali so, da je prisotnost cinka v delcih poveča moč vnetja, stopnjo odmiranja tkiv in preobčutljivosti pljuč.« Vir: http://www.okolje.info/index.php/kakovost-zraka/trdni-delci Nove raziskave so potrdile še večjo škodljivost PM 2.5 delcev. »PM2.5 so še posebej zdravju škodljivi, saj lahko prodrejo v pljučno sluznico in morda celo preidejo v kri. Raziskovalci so še sporočili, da novi podatki kažejo, da je škodljivost teh delcev za zdravje še večja, kot se je menilo do zdaj. Pozvali so k znižanju zgornje meje za delce PM2.5 v EU-ju, ki je zdaj pri 25 mikrogramih na kubični meter. To je 2,5-krat več kot določajo smernice WHO-ja.« Vir: https://www.rtvsl.si/okolje/novice/raziskava-onesnazen-zrak-ubije-vec-ljudi-kot-kajenje/482526?fbclid=IwAR39SQZQYeX517ajtViYyWln0Ndfh4pGAWqajHuyCyi1I26mT1Ra3aGEw50 PM 2.5 delce že merijo v nekaterih občinah, in sicer v Ljubljani, Novi Gorici, Mariboru in v Iskrbi. Ozon pa merijo v Ljubljani,</p>

Mariboru, Celju, Murski Soboti, Novi Gorici, Kopru, Trbovljah, Zagorju, Hrastniku, Iskrbi, Otici in na Krvavcu. Vir:
<http://www.arso.gov.si/zrak/kakovost%20zraka/podatki/>

Datum: 14.03.2019